7/2413

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

3 / Mayıs 2004

Sayı : 026.21/2004/SPGY/216137
Konu : Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.04.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2413-5335/18290 sayılı yazıları.

Adana Milletvekili Sayın Atilla Başoğlu'nun 7/2413 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı

7/2913

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA BAŞOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

1.Avrupa ülkelerinin ortaklaşa düzenlediği operasyonun henüz ilk saatlerinde ele geçirilen Sabancı suikastı zanlısı Fehriye Erdal'ın Brüksel'de bir örgüt evinde göz altına alınması sonrasında yanlışlıkla göz altına alındığının açıklanması ve o gün yetkililer tarafından serbest bırakılmasının sebepleri nelerdir?

2. Fehriye Erdal hususunda Belçika hükümetine defalarca iade talebi bulunmasına rağmen niçin halen iade edilmemiştir?

3.DHKP/C örgütü Avrupa Birliği'nin terör örgütüne alınmış olmasına rağmen Belçika hükümeti tarafından gerekli müeyyidelere uyulmakta mıdır?

4. Eğer dostumuz ve müttefikimiz Belçika, terör örgütleri hususunda sorumluluklarını yerine getirmiyorsa, DHKP/C örgüt sözcüsü Musa Asaoğlu'nun 05.04.2004 tarihli ulusal basınımızda yer alan Belçika hükümetiyle anlaşmaları olduğu iddiaları doğru mudur, sözkonusu devlet örgütü korumakta mıdır?

YANITLAR:

1. Fehriye Erdal, 26 Eylül 1999'da Knoke'de bir evde çıkan yangın sonucunda Belçika polisinin müdahalesi üzerine anılan evin DHKP/C hücre evi olduğunun anlaşılmasıyla birlikte, silahlı olarak yakalanan bir grup DHKP/C'liyle beraber tutuklanmış, ancak 2000 yılı Ağustos ayında göz hapsinde tutulmak üzere tahliye edilmiştir. Erdal, halen göz hapsinde tutulmaktadır.

Öte yandan, Belçika Hükümeti'nin, 1 Nisan 2004 tarihinde düzenlenen operasyon sırasında Fehriye Erdal'ın "yanlışlıkla göz altına alındığına" dair bir açıklaması bulunmamaktadır. Ancak Erdal'ın, operasyon sırasında DHKP/C örgüt evinde bulunduğu ve ilk aşamada gözaltına alınanlardan olduğu, daha sonra ise kimliğinin anlaşılması üzerine, zaten göz hapsinde bulunduğundan, operasyon çerçevesinde gözaltına alınanlardan ayrıldığı bilinmektedir.

2. Fehriye Erdal'ın 26 Eylül 1999 tarihinde Belçika'da yakalanması üzerine, adıgeçenin, "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi" (SİDAS) hükümleri çerçevesinde ülkemize iadesini teminen, gerekli iade dosyası Belçika makamlarına zamanında tevdi edilmiştir.

İade talebimiz, TCK'nın 146/1 maddesinde öngörülen anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüs etmek suçuna ve dolayısıyla siyasi nitelikli olaylara dayandığı, olayda kullanılan suç aletleri ve suikast şartlarının 1977 tarihli "Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi"nin 1. ve 2. maddelerinde belirtilen koşulları taşımadığı (Sözleşme, eylemin terör niteliği taşıması için otomatik silah, bomba vs. kullanılmasını gerekli kılmaktadır, oysa olayda küçük çaplı silah kullanılmıştır) ve Türkiye'nin "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi"nin 11. maddesi uyarınca, ölüm cezası uygulanmayacağı şeklinde teminat vermediği gerekçeleriyle Belçika Adalet Bakanlığı'nın 31.09.2000 tarihli kararıyla reddedilmiştir.

7/2413

Belçika Adalet Bakanlığının bu kararının alındığı 2000 yılından, savaş ve çok yakın savaş tehdidi halleri dışında ülkemizde idam cezasının kaldırıldığı 2002 Ağustos ayına kadar geçen süre zarfında, adıgeçenin iadesini teminen Belçika ilgili Makamları nezdinde girişimler sürdürülmüş ve gerekli yasal prosedürler izlenmiştir.

TBMM tarafından 3 Ağustos 2002 tarihinde kabul edilen 4771 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un 9 Ağustos 2002 tarih ve 24841 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmesini müteakip, yasanın birinci maddesine göre savaş ve çok yakın savaş tehdidi halleri dışında, ölüm cezasının kaldırıldığı ve müebbet ağır hapis cezasına dönüştürüldüğü hükmü çerçevesinde, mevzuatımızda ölüm cezası bulunması nedeniyle iadesi reddolunan Fehriye Erdal hakkında Belçika makamları nezdinde yapılan yeni bir girişimle, adıgeçenin ülke dışına kaçmasının önlenmesi ve ülkemize iadesi amacıyla geçici tutuklanması talebimiz 19 Ağustos 2002 tarihinde Brüksel Büyükelçiliğimiz tarafından Belçika Dışişleri Bakanlığına iletilmiştir.

Son olarak Nisan 2004'te Belçika makamlarından, ülkemizde idam cezasının kalkması, ardından DHKP-C'nin AB tarafından terör örgütü olarak kabul edilmesi, işlenen suçun siyasi niteliği bulunmaması gibi hususlar gözönünde bulundurularak, iade talebimizin Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi uyarınca yeniden ele alınması ve Erdal'ın ülkemize iadesi amacıyla geçici olarak tutuklanması talep edilmiştir. Belçika tarafından henüz bir yanıt alınmamıştır.

3. DHKP/C, 2 Mayıs 2002 tarihli AB Konseyi Kararıyla AB Terörist Kişi ve Örgütler Listesi'ne eklenmiş bulunmaktadır. Bir terör örgütünün AB listesine eklenmesi, sadece malvarlığı ile para transferlerinin izlenmesi, engellenmesi ve gerekirse kovuşturma açılmasına olanak tanımaktadır. Bu bağlamda, AB listesi kapsamındaki örgütlerin, mali konular dışındaki alanlarda faaliyet göstermeleri, bayrak ve simgelerini teşhir edip gösteri yapmaları gibi eylemlerinin yasaklanması, her AB üyesi ülkenin münferiden alacağı yasaklama kararına bağlıdır. Belçika'da bu aşamada DHKP/C'ye yönelik olarak alınmış bir yasaklama kararı bulunmamaktadır.

4. Belçika'nın terör örgütlerine yönelik yaklaşımı, genel olarak, bu tür örgütleri yasaklamanın, örgütlerin yer altına inmesine neden olacağı ve denetimlerini zorlaştıracağı yönündedir. Bu nedenle Belçika, bir terör örgütüne karşı tedbire başvurulmasında, Belçika yasalarının ihlal edilmiş olup olmadığını esas almaktadır. Belçika'nın bu tutumu, tüm terör örgütleri için geçerlidir.

Belçika'daki DHKP/C mevcudiyeti, Türkiye ve Belçika arasında çeşitli düzeylerde ve sıklıkla ele alınan bir konu olup, bu alanda bir terör örgütü mensubunun açıklamalarına itibar edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.